

דברי הכפר

מי יתנני גושם את הבקר –
הצצה ראשונה של האור בחלק.
האדים מן הארץ. המגור על ההר.
יקיצת הדשאים. זעקו של הג.
החלטת המטר.

מי יתנני גושם את הבקר.
פלישתו של האור בחלק.
הפסוק שנמצא לחיזוק בית-רבן.
התעוררות הכלים למלאכה.
יציאת הדרכים, משא יום על גבן.

מי יתנני גושם את הבקר כלו:
האור הנוהר בחופי החלק.
זרימת השעות, הרגעים.
אך-סוף הזרימות הנאות, הצלולות.
את כל הדברים היוצאים ובאים –

מי יתנני גושם, גושם –

משה בסוק

מספר 894

ה"ח בחשון תשמ"ה

23.11.84

כפר הנשיא

ע ל ו ן פ נ י מ י
ל א ל פ ר ס ו ם

אכל אופי!

ל י ו ם ה ו ל ד ת *****

- 24.11. עירית לוי
25.11. מירית קוניגס
26.11. סמדר ויטהם
הילה יהודה
עודד אורן (נכד של ריינס)
27.11. מיכל עדר
ענבל עמר
משה בלר (נכד של טנא)
28.11. רמה שיין
1.12 יורם בן-חיים

ל י ו ם נ י ש ו א י ן *****

- 26.11. רותי וברני מרכס
30.11. אסנת ודרור אגמון
1.12. פיליס ודוד קולט

ל ה ו ל ד ת ה ב ת - ה נ כ ד ה *****

לשלומית וליהודה
לג'ין ולפרנק וטרמן

בית כפר הנשיא משתתף באכל של יוספה ובני המשפחה במות

נחמה ברנשטיין ז"ל

דברים על קברה:

התאספנו כאן כדי להיפרד מסבתא נחמה ברנשטיין, שהגיעה אלינו לפני כח"י שנה, ונפטרה בשיבה טובה בגיל 98. קשה לדבר עליה, כי מפאת גילה המופלג בבואה לכפר הנשיא נפגשה רק עם מעט חברים, שמספרם פחת משנה לשנה, כך שבצעם לא הספקנו להכירה.

את דמיוני היא הלהיבה, כשנודע לי מה שעבר עליה בצעירותה. נחמה גינז-בורג, שנולדה בוויניצה שבאוקראינה, עלתה לארץ עם הוריה בראשית המאה, בגל העליה השניה, והתיישבה ביפו. שם מתו עליה הוריה ושם גם הכירה את בעלה, אריה-לייב ברנשטיין, שהתפרנס כבעל דיליג'נס, מהובלת אנשים מיפו לירושלים.

בראשית מלחמת העולם הראשונה בשנת 1914, כשהשלטון הטורקי החליט לגרש את כל הנתינים הזרים, נדדה המשפחה לאלכסנדריה שבמצרים. שם הצטרפו לקבוצת צעירים, שמטרתם היתה לעזור לאנגלים לכבוש את הארץ - מחתרת ניל"י. בעלה היה מבין אלה שהעבירו שדרים וכסף באוניה ממצרים למשפחת אהרונסון שבזכרון יעקב, ולפעמים היה כפסע בינו לבין לכידתו ע"י הג'נדרמיה הטורקית. גם היא היתה פעילה בארגון זה והיתה עזר-כנגד נאמן לבעלה, למרות שהיתה מטופלת בילדים קטנים. בקראי על פעולות ניל"י לא קשרתי בין השם ללייב ברנשטיין לבין בעלה של נחמה, אביה של יוספה, ודבר זה רק נודע לי לאחר שהגיעו למשק. לאחר המלחמה, בראשית תקופת המנדט הבריטי, חזרה המשפחה ליפו, ובערוב ימיה ולאחר שהתאלמנה, עברה יחד עם יוספה אלינו.

עם הסתלקותה בא לסיומו פרק נוסף בתולדות הישוב העברי בארץ, כי היא היתה, לפי מיטב ידיעתי, השריד האחרון של אלו שהיו קשורים ישירות לחבורה הזאת, ניל"י, שכה מעט ידוע עליה.

יהי זכרה ברוך.

יצחק עדר

מה נישא? ?

- ** אנדי ושלי חזרו בשעה טובה מאוסטרליה. כל מי שלא הספיק - נא לאחל להם מזל טוב וחנוכת בית נעימה!**
- ** משה גרשמן חזר ממילואים, ישר לידיה של עירית. שמעו אותו אומר: "Yes darling, of course darling..." - זו משמעת!**
- ** בארוחת-בוקר עדיין יש דג מלוח... (היכן הבצל? - המערכת)**
- ** במסגרת "שנות השבעים" זלגו דמעות תנין שמנות ונוסטלגיות. כל הכבוד לרונל ביוטו וגילל ס.א..**
- ** הרי ליפשיץ החל בתפקידן החדש. האקט הראשון היה של התחפרות והתבוססות בתוך מדמנות השגיבות (ציטוט לא מדויק).**
- ** שלומית ע.ל. בסמינר ורכז השירותים מטפל בילדות במסירות מדהימה.**
- ** מהמרפאה מוסרים: ג'ורג' נ. עבר ניתוח לפני שבוע. עכשיו בבית ומחלים. דוט היתה בב"ח, כעת גם כן בבית, מחלימה ומרגישה טוב..**
- ** מרקי עורך תערוכה ברעננה - ממש נחמד ומשובב.**
- ** אורן ותמר חזרו אלינו אל חיק המשפחה האוהבת. בזאת אני מכריז על פתיחת מיבצע "חיבוק אורן ותמר - בעיר ובכפר".**
- ** המתנדב - איש הנערות, הנשים ומשפחת שפרונג - הוא ג'ון שפרונג, עזב אותנו לאנחות. נזכור אותו בחיבה ונקווה לראותו שוב - בקרוב.**
- ** בכפר הנשיא חוגי בית בנושא רכוש פרטי החלו. בין עניינים אשר עלו עד לכ- תיבת מדור זה:**
- (1) להפוך את הקיבוץ למושב שיתופי
 - (2) אין דבר כזה
 - (3) לא כדאי לפתוח תיבת פנדורה
 - (4) למה אין ותיקים
 - (5) למה אין צעירים
 - (6) למה אנג'י באקונומיה
 - (7) מהו הסכום המקסימלי, אותו ניתן לקבל בחתונה
 - (8) באיזה בנק עדיף להחזיק את היתרות
- ** ניר פרלסון החל לעבוד בענף הצינורות. כה לחי.**
- ** נבחרת הראגבי מחצה את הטכניון 0:43 במשחק בלתי שקול וחסר הפתעות.**

שבת שלום
מיכאל א.ס.

שלב ב'

ובכן, סיימנו (או ליתר דיוק נסיים הערב) את שלב א'. נפגשנו בחוגי בית ושוחחנו בנושא רכוש פרטי ומקורות חוץ. היו חברים שסברו שבעצם אין כאן שום בעיה, אבל היתה גם דיעה ברורה שיש צורך בתקנון, שיעזור לנו להסדיר את חיינו בתחום הזה.

שלב ב'. ביום א' בשעה 9.15 בערב התקיים אסיפה במועדון. הזמנו את החבר רזי עברון מאפיקים להציג ולהסביר את הצעת התקנון שתובא בפני מועצת התק"ם. באסיפה יחולקו החוברות שבהן פורסם התקנון ואחרי שהבנו אותו, נוכל להציע תיקונים ותוספות.

=====

דו"ח ישיבת ועדת החברה מיום 1.11.84

1. רכוש פרטי ומקורות חוץ
הוחלט על קווי פעולה, כיצד להעביר את הנושא בחברה לקראת קבלת החלטות ובחירת נציגו למועצת התק"ם. הוקם צוות: ג'וני, חנה, טוטסי.
2. תקציב לנכדים מעל גיל 18
הוחלט להקציב תקציב לחברים עבור נכדים מעל גיל 18. דינו של תקציב זה כדין התקציב עבור בנים מעל גיל 18.

דו"ח ישיבת ועדת החברה מיום 13.11.84

1. דירת נופש (בהשתתפות ג'ו, כוכבה והלן)
החברים שטיפלו בדירות הנופש בעונה שחלפה מסרו דו"ח ועל-פי המלצותיהם הוחלט:
א. לשכור דירה בירושלים ובנתניה לחודשי יולי-אוקטובר.
ב. לשכור דירה בתל-אביב לכל השנה. הזמנות לימים בודדים, לסופי שבוע ולשבועות שלמים מחוץ לעונה יש להפנות לשוש סלומון, שממנה אפשר גם לקבל את כל הפרטים.
ג. להעמיד לרשות הנופשים את דירת הסטודנטים בתל-אביב בחודשי יולי-אוגוסט.
ד. לסבסד נופש באילת בחודשי החורף - פרטים ניתן לקבל אצל שוש סלומון, שתהיה אחראית לכל נושא דירות הנופש.
ה. כמו כן הוחלט לשריין רכב לצורך הסעות בחודשי הקיץ (החלפת משמרות), דבר שידרוש מסגרת הרשמה יותר נוקשה, לפי מחזורים קבועים מראש.
ו. בהרשמה לחודשי הקיץ תינתן זכות קדימה לחברים שלא נרשמו בשנה שעברה.

2. תקנון שיכון

בעקבות ההודעה בדו"ח המזכירות מיום 8.11.84 על כוונה לבנות שיכון למשפחות בגודל 66 מ"ר הוחלט לערוך רכיזיה בתקנון הדיור, שלפיו שיכון בגודל של 54 מ"ר נחשב לשיכון קבע. ההצעה החדשה תובא לאישור האסיפה.

3. מתנות ליום הולדת

על-פי הצעת התק"ם מקובל לתת מתנה ליום הולדת החל מגיל 50 כל 10 שנים. הנוהל שלנו עד כה הצטמצם למתנה ליום הולדת ה-50 בלבד. הוחלט לבצע את ההצעה כולה ומעכשיו כל בני ה-60, 70... עד 120 יזכו למתנה. כמו כן, אלה שכבר עברו את גיל ה-60 יקבלו את מתנותיהם באיחור מה - ואיתם הסליחה.

רשם ג'וני

ביתנו לבין עצמנו

התמודדות

בזמן האחרון קיבלתי שתי חוברות זיכרון, שהוצאו לזכר בנים, תלמידי לשעבר, שנפלו בלבנון. בן אחד, יואל אדרת ז"ל מאילת השחר נפל באחת מאותן ה"תאונות" המיותרות, בהיותו בשנות השלושים שלו. הוא הספיק לשאת אישה ולהוליד ילדים, ול-היהפך לאיש מרכזי בקיבוצו. השני, יריב מליק ז"ל מכפר גלעד, היה רק בן עשרים ואחת כשנפל במלחמה המיותרת. בהסתכלי בחוברות, שבהן הושקע עמל רב, מחשבה מעמיקה ומעל הכול - חום ואהבה, מצאתי את עצמי מהרהר אותם הרהורים, ושואל אותן שא-לות, שהטרידו את בני התמותה מאז ומתמיד -

"ה'למה?" וה'מדוע דווקא אלה?" ועוד "האם תמיד נאבד את הצעירים והיפים?" ולבסוף "איך ניתן לחיות עם המוות, שהוא גזר-דינו הבלתי-ניתן-לערעור של כל יצור חי?"

היהדות מצאה דרכים להתמודד עם השכול והאבל, ולא רק בתנחומים של הצפוי בעולם האמת או בעולם של מעלה. הרבה מן הדיעות על תחיית המתים ושכר ועונש שלאחר המוות נכנסו לאמונת עמנו בהשפעת הסביבה הלא-יהודית. העיקר לגבי היהודי מקיים המסורת מצוי בתפילותיו היומיומיות: בתודותיו לבוראו על החזרת נשמתו לגופו כל יום. ועם כל זה יודעות אגדות חז"ל לספר על חכמים מגדולי הדור, כמו רבן יוחנן בן-זכאי, שאף בזיקנה מופלגת לא השלימו עם גזר-דינם - לחדול מלהיות. היהודים שהמשיכו להתקיים כעם, כשעמים אחרים נעלמו, תמיד חיו בצל המוות.

תקופתנו הפכה, בהשפעת הזרם האקסיסטנציאלי של "אכול ושתה, כי מחר נמות" בתוספת האנוכית "דאג לעצמך, כי אין זולתך שום דבר חשוב וחיים רק פעם אחת!" להתעסקות חומרית בלי חשבון-נפש. כאילו לקחו את אימרת פרקי אבות "אם אין אני לי מי לי" והחליטו לחסל את ההמשך החיוני, "וכשאני לעצמי מה אני?". בין השקפת עולם ריקנית זו לבין המציאות הקיומית שלנו כאן במדינת ישראל, בה המוות אינו מופיע רק בשיבה טובה, יש תהום.

אולי עלינו כציבור, כקהילה שוויונית, שכל אחד בה יקר לנו, לשבת וללמוד את הנושא. לא יתכן שרק כאשר, חלילה, נהרג בן שלוש-עשרה בטיול מחזור בית-הספר, כמו שקרה לפני שבועות אחדים לתלמיד ירושלמי, מזעיקים המחנכים פסיכולוגים לטפל בהלם שאחז את חבריו של הבן שנפטר.

וכינתיים מספר חוברות הזיכרון שמגיעות אלי גדל והולך...

פני המשק משתנות ואתרים היסטוריים נעלמים

היה היה צריך שעד לפני ימים מספר שימש לגננות, לעכבישים ולשרצים למיניהם למיסתור. זה היה גלגולו האחרון. לפני זה היה סנדלריה ולפני זה הנהלת חשבונות ומזכירות... כל השנים עמד בבדידות נהדרת, כאשר עצי רימון סוככים עליו ושיחים מטפסים עליו באין מפריע. ויום אחד, אחרי שמחפרים ודחפורים גילחו את השטח והסירו את הקישוט הצמחי, באו ותוך דקות ספורות פירקו אותו. קרשיו הונחו בערימות מסודרות, ובאחד הבקרים באו שני זקנים - קבלני עצים? נגרי רהיט אופנה? מוכרי עצי-הסקה? - אמדו את ערכם ובוודאי בעוד שבוע-שבועיים ייעלם אתר היסטורי נוסף.

בקיבוץ - כך אנו מתפארים בפני זרים - קיים חזון משקי ותכנון אדריכלי. מדוע אין אנשים, או מוסד, שדואגים שבאחד הימים, אולי בפארק הקטן המיועד לרכס הדרום-מזרחי, יעמוד מוזיאון של הימים הראשונים? במוזיאון כזה, כמו בתל-חי ובקיבוצים אחרים, יימצאו הכלים הראשונים, הצילומים הראשונים, הסיפורים הראשונים - בתוך משכן אסתטי. חייבים, לפני שיפרקוהו או שלהכות שריפה יחסלוהו, להעביר את חדר-האוכל הישן לאתר כזה, לשפץ אותו במקצת ולהחזיר אליו חלק מן הדברים שהוציאו

לקרוא את דברי הכפר באונדון.

* לעמוד בקרון הדחוס של הרכבת התחתית ב"ויקטוריה לייק" בשמונה וחצי בבוקר, כשכולם נאבקים עם דפיו הגדולים של עיתון הבוקר, אני מחזיק ביד אחת את העיתון הקומפקטי שלנו.

* להינתק לרגע מהמציאות הזו של הדוחק, הלחץ והמתח בין ההמונים בלונדון. לתת לזכרונות מתוקים להציף אותי. לתת לחיוך להציף את פני. סתם כך, כי קראתי שמקס חייט ומלווין מתגרשים מהתרנגולות, או שמיכאל ארנברג מחפש פיל סטן על גלגלים.

* להתישב בתחתית ליד בחור שחרחר וגבוה הנושא עימו אוכף עור חדש וגדול. לקרוא בניחותא את אוסי המגלגל מליונים בהקמת המפעל החדש ולשמוע את הבחור שמאחורי האוכף שואל אותי בשקט "מה זה שאתה קורא". אני בשלווה מסביר לבחור מעומר (שכן של קרובי, מתברר) שזהו העלון הפופולארי של כפר הנשיא.

* לשבת אצל יגאל ולורה, עם אורן ותמר קולינס (שלום! איך היתה הכניסה הראשונה לחדר-האוכל?) לקרוא יחד את דברי הכפר ולהתחלק בפירוור מידע ושמו-עות שמאחורי החדשות (אותו מידע שפעם אפשר היה למצוא בעמוד השני של "כל סוטה").

* * * *

עכשיו באוטובוס מלונדון ל-TORQUAY שבדרום-מערב אנגליה, שם אפגוש את מיודענו ג'והן פלווס (בינתיים התחתן עם מקסיקנית יפהפיה).

בחוץ גשם גשם גשם. ערפל אפרפר לבנבן. שדות ירוקים, עצים ירוקים. הכול מעבר לטיפות המקפצות ומחליקות על החלון. באוטובוס שקט. ואני בשלי, קורא את ערימת דברי הכפר שהגיעה אלי אתמול דרך מתנדב, שחזר מהמשק ללונדון.

כל-כך הרבה בית בבית אחת. שורות של תמונות, של חלומות, של מחשבות מת-חלפות בראשי בזריזות.

הנה ברוס עם הביפר והאלחוט מארגן את מבצע המים. הנה אדי, מזיע ונלהב, ממציא חגים ואירועים. הנה הילדים בכיתת חרוב מתחילים כיתה ב', מולם מתרגשת רמה. והנה סוכה, ובריקה, ופאב במקלט, ומפרקים את הלונה-פארק.

הכול שלי, ממלא אותי, מציף אותי, יותר ויותר אני מוצא שהקשר שלי למשק והקשר שלי לארץ ולכל אשר בה - יסודותיו בתחושות ורגשות שלא נשלטות בידי השכל. אינני יודע אם אכן נכון יותר לחיות בקיבוץ, או אם אכן חשוב שנמשיך להיות יהודים, נמשיך להילחם ולחיות בארץ. אני יודע שזה שלי. יותר ויותר נראה לי שמקומי בחיי אלו, בעולם הזה - הוא בישראל, כנראה בקיבוץ. עדיין מפחידות אותי המגמות המתחזקות בארץ. הלאומנות, הגזענות, היהדות הכפייתית, פתרון הסכסוך ע"י הכוח. הקורבנות שאנו מקריבים במלחמה האיך סופית. הרי זהו טירוף, זהו חילול הקודש. לא לכך נוצרנו.

עדיין אני מתעורר תשוש ומבוהל מחלום, בו אני נרדף ע"י מחבלים ואני חסר אונים (ליד עץ האלון מול בית הקברות של טובא. המחבלים הם נערים מוכרים מטובא...). או שמישהו קרוב נופל בלבנון. ואני מקלל את כל העולם, ובורח בורח.

(סוף בע' 9)

בית הספר חי!

בלא מעט צער נפרדנו משלומית, שטיפחה במשך חמש שנים את משק הילדים וכל נושא הטבע והטיולים בביה"ס.

בימי שלומית פרח ושיגשג משק הילדים והיווה אתר משיכה לחברים ואורחים, לגדולים וקטנים ובעיקר לילדי ביה"ס. היא הצליחה לקשור את הילדים למשק החי על-ידי הצמדת חיות "אישיות" לגידול לכל ילד, וכן ע"י הקמת כיתת הלימוד, בה גדלים אוגרים, נחשים ומיני שרצים. באהבה ודמיון הפכה את המקום לפעיל ושוקק חיים גם בשעות אחרי-הצהריים ובהפסקות.

שלומית תמשיך ללוות אותנו בטיולי ביה"ס החודשיים ובחוג צפרות ותוסיף לניעץ לנו בענייני טבע.

דורון ד. קיבלה את תפקידה כאחראית על משק הילדים וכמורה לטבע וכבר התחילה במרץ בעבודה ואני מאחלת לה הצלחה רבה. במסיבת הפרידה שנערכה תחת שרביטה של דורון נמסר לשלומית אלבום מרשים של ציורים, חיבורים ומכתבים, פרי עטם של הילדים, וצילומים של פיל. מתוך הכתבות היפות בתרתי בכמה מהן:

כותב אמרי:

דודו הטווס
מלולי הכבש

כולן חיות נהדרות
כולם צורחים עושים מה מה ומו יו מו
והחגיגה חוגגת ושרה לה
ופתאום שומעים את שלומית והעזה
דובי התרנגול עושה קו קו רי קו
ושלומית מתרגזת
נירית צועקת גמרתי ורני אחריה.
באה תקופתו של אד
והמיסדר עומד

אייל מה עשית? צועק אז אד
מתגלגל אייל מצחוק ואומר:
את הפרות חלבתי ואת העטינים משכתי,
ואז חוזרת שלומית
וטלית מתעצבנת,
כך כל בוקר שומעים
את דודו הטווס
את מלולי הכבש
ואת האתון בובקה השמנה.

באה דורון
ושלומית הביתה הולכת
וטלית שוב מתעצבנת
ונשארו החיות לבדן
בלי שלומית שאותה מאוד מאוד מאוד
אוהבות.

כותבת שרון ג.: לשלומית תודה רבה. אהבנו ללמוד איתך. מקווים שתבוא לעבוד שוב, אנחנו מחכים לך. תמשיכי לבוא לטייל איתנו ולעזור בשימחה.

(בית-הספר חי - המשך)

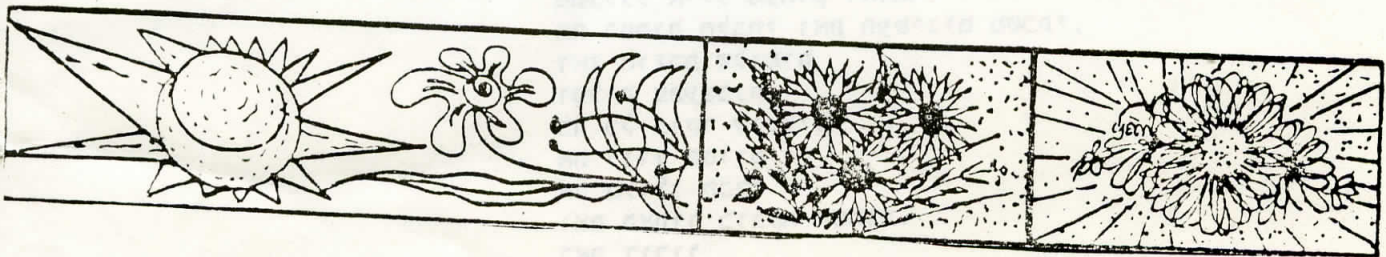
כותבת רינת: לשלומית היקרה שלום.
אני מאוד מאוד מודה לך על כל השיעורים שעשית לנו ועכשיו
אני יודעת יותר טוב טבע. אני מאוד אתגעגע אליך. אני לא
רוצה כל-כך לעזוב אותך.
בכל אופן בהצלחה בעבודות החדשות.
להת.

כותב אילן ת.: שלומית, נהנינו בזמן שאת היית אחראית.
החיות לא הורעבו והגידולים האישיים הצליחו. את לימדת
אותנו לא לפחוד מחיות. עכשיו את עוזבת ואנו מקווים שתיהני
מעבודתך הבאה כמו שאנחנו נהנינו אצלך.

טליה מספרת: כשמלולי הטלה חלה והתנפח, לא היה לך מה לעשות והצעת לחכות
עד הערב. בערב הלכנו למשק הילדים וראינו שהוא עדיין נפוח. הלכנו לח"א וטלפנת
לדובי הווטרין ואמרת לו לבוא. המשכת לרוץ במשק עם תום לחפש מישהו שיעזור
לדובי. אח"כ ב-9.00 בערך באת שוב למשק הילדים וראיתי שאת דואגת וכשדובי אמר
לך שהכול בסדר ראיתי שאבן נגולה מעל לכך (הוי כמה זה פיוטי). אני מקווה שמשק
הילדים ימשיך להיות חשוב בשבילך כמו שהיה אז ושתייהני מהעבודה החדשה.
ובועז אומר: שלומית, אני נהניתי ללמוד איתך ואני ממש מרגיש רע שאת
עוזבת את משק הילדים. אני מקווה שתחזרי.

ובאותה הזדמנות אני רוצה לחזק את דברי אריק מלפני שבועיים. משק הילדים,
שהיה לחלק בלתי נפרד מביה"ס, מתוכנן לעבור אל הפארק החדש ובכך להתרחק מאיתנו
מטרים רבים. אנחנו רואים בדאגה רבה את המעבר הזה וחוששים שהמרחק הגדול יקשה
על מערכת השיעורים והעבודה הסדירה. שוב לא יוכלו הפעוטים לבקר בו כל אימת
שירצו, ואם ילדי ביה"ס ירוצו שמה בכל הפסקה, נהיה בצרות. אם לא איחרנו את
השעה, ננסה עוד לשנות את רוע הגזירה.

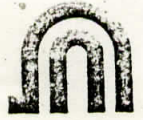
נ ו ר י ת

(לקרוא את דברי הכפר כלונדון - סוף)

לפעמים נדמה לי ששנת החופש הזו היא בריחתי הקטנה. גם בריחה מאחריות.
ואז אני לא רגוע. לרוב אני פשוט נהנה להיות בארץ רחוקה וזרה, לשוטט לבד
או לפגוש מכרים. ברחבי אנגליה פזורים אחים ואחיות שהיו מאומצים כמתנדכים
במשך השנים. כולם זוכרים היטב את הקיבוץ ורוצים לשמוע הכול, על כולם. נעים
לפגוש אנשים כאלו שמתלהבים מהמשק ומישראל.

לאחר שאשבע מאנגליה אמשיך לארה"ב ולקנדה. להשתמע.
חורף נעים ו-HAPPY NEW YEAR לכולכם. שלכם - אבישי

מרכז להשכלה תל-חי

ע"ש ג. ומ. דודמן בע"מ

המועצה האזורית הגליל העליון

טל. 41477 - 40969 - 067 עירית קרית שמונה

חשון תשמ"ה - נובמבר 1984

המרכז למחנך יום-יום

עד כה נפתחו והחלו בלימודיהם החוגים הבאים:

- (1) מטפלות הגיל הרך (2 חוגים) יום בשבוע
- (2) מטפלות בית-הספר (חוג אחד) " "
- (3) תרבות ואומנויות בחינוך (2 חוגים) " "
- (4) סדנה לרכזים בחינוך אחת לשבועיים
- (5) חוג למנחי הורים (מכון אדלר) כיום בחודש

ללמוד להיות הורים

"חוג למנחי הורים" - מעט הסבר להנ"ל: מירב אנשי החינוך והחברים העוסקים בהשפעות גורמי החינוך על ילדים מצביעים על השפעתם הרבה (ולפעמים גם כמעט היחידה) של ההורים על נטיות, התנהגות, הבעה וכושר ללימודים וכו' של ילדיהם. בארץ נוצרו דגמים שונים לעבודה חינוכית עם הורים .. עדיין לא נוצר הדגם שיראה כהמתאים לעבודה בקיבוץ.

...לאחר בדיקת הנושא גם מבית (בגליל) וגם מחוץ, החלטנו לקיים כאן, במרכז למחנך בתל-חי, קורס למנחי קבוצות הורים. הקורס ילמד במרכז כ-20 יום שנה אחת, שבמהלכה (ובעיקר בסיומה) נתחיל, כך אנו מקווים, להפעיל קבוצות הורים גם בקיבוצים עצמם וגם במסגרת העבודה האזורית.

טבע וידיעת ארץ הגליל

... כדי ללמוד, להכיר ולחוות במפגש שבין אדם לטבע ולנוף, פתחנו בהרשמה לחוגים, הן למחנכים (מורים, מטפלות, גננות) והן למדריכים וילדים. נקווה שמספר הנרשמים אכן יאפשר לפתוח חוגים אלה, שמהם נלמד גם כיצד (ואם) להרחיב אפשרות הלמידה במוזיאונים ובאתרים האחרים שבאיזור.

ובשיתוף עם מוזיאון תל-חי

כידוע, חצר תל-חי, אוצר בפני עצמו, גם עצם החצר על המיבנה ההיסטורי המשוחזר וגם האוסף העשיר לכלי עבודה חקלאיים מימים עברו. ב-6.12 ניפגש בתל-חי עם פרופ. שמואל אביצור מאונ. ת"א (גדול המומחים בנושא) ע"מ לשמוע מפיו תורה ודעת, הן על הכלים עצמם והן על דרכי הפעלה בהקניית ידע זה לילדים (חוזר והודעה יגיעו בנפרד).

ימים "פתוחים" ומפגשים חד-חודשיים

גם השנה, כבשנים עברו, נקיים ימי עיון "פתוחים" למחנכים. בתוכנית ימים שיוקדשו לחגי ומועדי ישראל, נושאי חינוך וטיפול טבע. - - - על "הימים הפתוחים" - מועדם ותוכנם נשלח הודעות נפרדות למשקים.

למטפלות חט"ב ונעורים

שיכבה¹ מעט הוזנחה על-ידינו עד כה. למענה (על-פי בקשות חוזרות) אנו עומדים לפתוח ימי עיון חד-חודשיים בנושאים: (1) חינוך לבגרות (2) מבעיות העבודה בגיל הנ"ל. פרטים יישלחו בחוזרים.

ודו-שיח

"קייבוצ מקום הוא כיום, כך מסתבר, הספר המבוקש ביותר. הספר, לדעת קוראיו, <

(מרכז תל-חי - הצפון)

"מבקש" התייחסות ושיחה. אנו עומדים לקיים יום דיון בנושא. בינתיים:
א. כדאי לקרוא. ב. כל המעוניין לומר (להתייחס) דבר - יוכל כבר עכשיו להתקשר
עימנו.

בקצרה רבה..

מחשבים : הנושא "רץ" קדימה. אמנון ארבל כבר גוייס (חלקית). נקווה כי
במהלך החודש הבא יהיו בידינו פרטים בנושאי ארגון, הדרכה, תוכניות לימוד וכו'.
בינתיים, עד כה, קיימנו 2 חוגים למחנכים ללימוד שיטות "ביסיק" ו"לוגו".

ילדים ייחודיים

ד"ר רוברטה מילגרם (אונ' ת"א) חזרה מארה"ב והחלה "להריץ" את הנושא.
בקרב מאוד (כך נקווה) נוכל להציע דרכי עבודה והתארגנות.

לנקלטים/ות בחינוך

סמינר בן יומיים בנושא "החינוך המשותף מהו וכיצד הוא פועל" - בדרך!

++++
++++

המחסן מבקש ואודין :

א. החברים מתבקשים בכל לשון של בקשה לזרוק גרביים ותחתונים בשקיות.
מי שחסרות לו שקיות יוכל לקבלן אצל מינה.
יש למלא ר ק 3/4 השקית ולקשור היטב.

ב. אנו מבקשים להפסיק לסמן בגדי ילדים במספרי חברים. אין לנו זמן, כ"א,
ומקום לטפל בפרויטים קטנים אלה. ניתן לשים הפריטים הקטנים בשקיות שלכם.
בגדי ילדים, המסומנים במספר החברים, ירוכזו בסל אחד במחסן הבגדים.

ג. אנו שוב ושוב פונים אליכם - אנא בידקו את הכביסה הנקיה שלכם,
כדי לראות אם לא נפלה טעות, לפני שאתם לוקחים אותה הביתה!

תודה על שיתוף הפעולה
אנא עיזרו לנו להיות יותר
יעילים - לטובת כולנו.

בשם צוות המחסן

מ י נ ה

נכחו: מכאל ד', יעל ש', גדי ע', הרי ל', יענקל מ', נתן ב', יאיר ד', אורי א'.
נעדרו: ברוך כ', רימונד ג', מיכאל כ'.

1. התייחסות וועדת המשק למצב הכלכלי במדינה

חברי הוועדה התייחסו בחיוב להוראה להגביל את הקניות ורוכס ממליצים לחזור ולדון בנושא בתחילת דצמבר. ברור, שהגבלת הרכישות חייבת להיות סלקטיבית, במיוחד, לגבי פריטים המיובאים לשם ייצור כולל חקלאות ותעשיה. כל רכישה דורשת אישור רכז המשק או רכז השרותים.
בקשר לתחומים אחרים לדעת רוב חברי הוועדה, יש לתכנן מסגרת מצומצמת יותר בתקציב ההשקעות, בעיקר, בנושאים צרכניים וזאת לאור העובדה שמצב האשראי במשק הולך ומצטמצם.
בתחום ההוצאות השותפות, נתבקשו החברים להגיש לרכז המשק הצעותיהם לחסכונות בכל המישורים, בעיקר בתחומים: אנרגיה, כוח אדם, שמוש ברכב וכו'. הוחלט לקיים ישיבה דחופה של וועדת המשק שתוגדש לנושאים אלה.

2. ארגון ענף המזון (מוזמנים: אביבה ג', אנג'י ק', אבלין ו')

מרכז המשק דיווח על הדיונים הרבים שקיים בוועדת כח אדם, בנסיון למצוא פתרון יסודי לבעיות האקונומיה, הבישול, השירות בחדר האוכל ותחזוקתו. לפני מספר חודשים התגבשה קונספציה, שעיקרה היה ארגון ענף המזון וניהול כל האגפים ע"י חבר אחד. כדי להגיע למימוש ההצעה היה צורך במערך כוח-אדם, שמוכן לקחת על עצמו משימה זו למספר שנים. רק בשבועות האחרונים הגיעה זו. כוח-אדם לגיבוש סופי של הרעיון ואיוש המערכת.
לפיכך ענף המזון יורכב משלושה אגפים: א. אקונומיה
ב. הכנות ובישול (צוות מקצועי, לא נבחר)
ג. הגשה + חדר האוכל

וועדת המשק אימצה הצעת זו. כוח-אדם המבוססת על הנחות היסוד הבאות:
1. האסיפה תבחר 3 חברים לתפקידים הבאים:

א. מרכז/ת ענף המזון - תפקידו לרכז את ענף המזון בכללותו כפי שנהוג בכל יתר ענפי הייצור והשרותים, פרוש הדבר, שתחומי אחריותו כוללים: תקציב כלכלה שוטף, תקציב השקעות, רכוז והקצאת כוח אדם, תכנון ופקוח על הכנת ובשול המזון וההבטחה שאיכותו תגיע בצורה נאותה וטעימה לציבור האוכל.
ב. אקונום - תפקידו לדאוג להזמנת מרכיבי המזון למיניהם מספקים, דאגה שאיכותם ומחיריהם יהיו סבירים, להבטיח אחסון וקרור יעיל, להוציא מצרכים לפי התפריט המתוכנן ע"י מרכזת הענף והמבשלות, לספק מצרכים לחברים בזמנים שיקבעו על ידו (עד שימצא הסדר אחר).

ג. מרכז/ת חדר האוכל - תפקידו להיות אחראי לארגון חלוקת המזון המוכן שהוצא ישר מהאקונומיה או הוכן ע"י המבשלות, אחראי לדלפק, לשטיפת כלים, אחראי לחדר האוכל מבחינת הנקיון, חימום וקירור, אסטטיקה וכו'.

3. הפעלת תוכנית הבניה (מוזמן: אלק ק')

מרכז המשק מסר פרטים על הישיבה עם התק"ם בה קבלנו אישור לגשת לבניה מיידית לפי התוכנית של 24 יחידות משפחתיות ומרכז שרותים. זאת מייד עם קבלת האישור ממשד השיכון, אשר יאפשר קבלת כ- 40% מימון ממשלתי. הבעיה המרכזית היא קבלת תוכנית עבודה בהקדם האפשרי. ההסדר עם סולל בונה על אשראי, כפי שנמסר בישיבה האחרונה, עומד להכנס לתוקף והצריך בו ירוכז ניהול העבודה של סולל בונה יוקם השבוע על-יד משרדו של מרכז הבנין.

נושאים לדוגמא:

- הלנצח תאכל חרב?
- החינוך הקיבוצי - סיכום ביניים, הצלחות וכשלונות.
- ההגשמה הציונית - סיכום ביניים.
- המזרח התיכון במאבק הבין-גושי.
- הרעב בעולם - ואיפה אנחנו?
- סכנה לדמוקרטיה בישראל?

כללים לניהול הפורום:

א. בתחילת כל פורום, תיקראנה מן הכתב 2 עד 4 הרצאות פתיחה המייצגות עמדות שונות, והמכילות נתונים בסיסים על הנושא.

ב. כל הרצאה: 15 דקות מקסימום, בסוף כל הרצאה תוקדשנה 5 דקות לשאלות הבהרה.

ג. אורך כל החלק הראשון (א+ב) לא יעלה על 60 דקות.

ד. בחלק השני יתקיים דיון פתוח.

ה. אם מספר המשתתפים עולה על 30, זכותו של הפורום להעביר נושא לדיון באסיפה.

להתראות בפורום הראשון.

ישראל א' ויצחק ג'.

(בעקבות המאמר ב"דברי הכפר")

לחברי המזכירות!

הנושא: סקר בענייני עבודת חברים מעל גיל 50, שנערך לאחרונה

1. כ-100 חברים השיבו על השאלון שהוכן למטרת הסקר, בריאיון אישי.
2. מצורפים כאן סיכום ס"ה התשובות לשאלון, לעיונכם.
3. להלן מספר מסקנות העולות מן התשובות שהתקבלו:
 - א. 38% עובדים במפעל, 47% בענפי עזר ושירותים, ורק 3% בענפי הייצור במשק.
 - ב. 86% מרוצים ממקום עבודתם ו-80% רוצים להמשיך ולהתמיד בעבודתם כל עוד יוכלו לעשות כך.
 - ג. 35% רואים במפעל מקום עבודה חלופי אם הם צריכים לוותר על מקומם.
 - ד. כנראה יהיה צורך ליצור מקומות עבודה חלופיים ומתאימים לבני גילים מבוגרים יותר תוך תקופה של 4-5 שנים לכ-40-50 חברים.
 - ה. כ-60% מוכנים לעבור תהליך הכשרה לשם הסבת מקצוע.
4. התת-ועדה של הוועדה לגיל המבוגר, שטיפלה בסקר הנ"ל, מציעה למזכירות נקיטת הצעדים הבאים:
 - א. לקיים ישיבת מזכירות לדיון במימצאים של השאלון.
 - ב. לחייב את ועדת המשק, את ועדת כוח-האדם, את רכז השירותים ואת הנהלת המפעל לקיים דיון מיוחד, כל אחד בנפרד, עם חברי התת-ועדה, כדי לבדוק את האפשרויות של יישום ההמלצות ו/או הבקשות, שהועלו ע"י החברים השונים, ויצירת הכלים הארגוניים והפיזיים לביצוען בשטח.
 - ג. לצרף את רכז השירותים וכוח-האדם לתת-ועדה ושהוא יהיה שותף פעיל בייזום ביצוע המסקנות, ככל האפשר.
 - ד. המזכירות תקבע שבתום תקופה של 6 חודשים המוסדות הנ"ל ימסרו למזכירות דו"ח על התקדמות בביצוע הפעולות, שהוחלט עליהן.
5. ההתייחסות לעבודת החבר המבוגר

יש צורך לקיים גם דיונים כלליים יותר לשם הבהרת נושא ההתייחסות של החברה ומוסדותיה לעבודת החבר המבוגר.

כאשר חבר עובר את גיל הפנסיה, או אפילו מתקרב לגיל הזה, יתכן ויש צורך להתייחס לתרומתו בעבודה באופן שונה מזה שמתייחסים לחבר צעיר יותר. יש לקיים דיונים בנושא ולגבש עמדות מוסכמות.

מספר חברים הביעו את שאיפתם להיות ולהרגיש יותר חופשיים לקחת לעצמם ימים נוספים לצרכים אישיים, לעזרה לילדיהם בחוץ או סתם כדי לעשות דברים שונים לפי בחירתם מפעם לפעם, מבלי שיהיו חייבים להרגיש נקיפות מצפון על היעדרותם הזמנית מעבודתם הקבועה.
6. ישנה חשיבות רבה שכל הנקודות הנ"ל יטופלו באופן פעיל ע"י המוסדות המוסמכים לכך ושדרכי הפתרונות הנקוטים לבעיות שהועלו יובאו לידיעת הציבור הרחב.
7. עלינו לראות בפעילות ההתחלתית הזאת בנושא העבודה של החברים המבוגרים צעד ראשון של חברת כפר הנשיא בהיערכותה לקראת כניסה לעידן חברתי חדש, כאשר תתווסף לנו שיכבה רחבה וברוכה של חברים מבוגרים, שלה תהיינה שאיפות, צרכים ובעיות שונים מאלה שהיינו רגילים להתמודד איתם עד כה. אנו, כחברה, צריכים לקבל מצב זה, להסתגל אליו ולהיערך ולתכנן את חיי החברה לקראת האתגרים החדשים, שיצירת השיכבה החדשה הזאת תעמיד לפנינו. יש חשיבות עליונה להעמיק במחשבותינו, בתכנונינו ובמעשינו, על-מנת לשמור על האפשרויות שחברים אלה ימשיכו לחיות את חייהם בתוכנו בהרגשת צמיחה ויצירה וסיפוק ממעשיהם ושמקומם יובטח בחברתנו, לא רק מבחינת קיומם הפיזי והכלכלי, אלא גם מבחינה פסיכולוגית והרגשת השתייכותם המלאה בזכויות מלאות לכל דבר, באותו האופן כפי שהרגישו את עצמם בתוך קהילתנו במשך כל השנים, כאשר הם היו בשיא כושרם.

מצורף: השאלון המסוכם

רשימת הצעות לשיפורים ושינויים במקומות עבודה קיימים
רשימת הצעות ליצירת מקומות עבודה חדשים, שטרם קיימים

נחוח השאילון האישי בנושא מקום העבודה של החברים מעל לגיל 50.

לא כן
38 64
.....

האם עובד יותר שעות מן הנורמה של דירוב הגיל ?

א.1. מקום העבודה הנוכחי:

מפעל..... 38 ענפי ייצור במשק..... 3 ענפי עזר ושרותים..... 47 שונות ועב. חוץ..... 13

א.2. מרוצה בעבודה הנוכחית ?

16 86
.....
18 81
.....

א.4. רוצה להמשיך בעבודתו ?

א.5. כמה זמן רוצה/יכול להמשיך בעבודתו הנוכחית? שנתיים..... 16 ארבעה..... 11 ככלל..... 56

א.7. דרישה לשנות תנאים פיזיים או אחרים במקום העבודה.

27
.....
39 60
.....

א.8. יודע באיזה מקום אלטרנטיבי היה רוצה/יכול לעבוד במקרה הצורך

ב.3. מוכן להכשיר את עצמו לעבודה חילופית ע"י הכשרה מתאימה ומסודרת

הכשרה מחוץ לכפר הנשיא אם נחוץ..... 67 הכשרה בחוץ כהנשיא בלבד..... 44

ב.5. העדפה לעבודה חילופית לפי ענפים: מפעל..... 35

ענפי ייצור במשק..... 10
ענפי עזר ושרותים..... 32
שונות ועב. חוץ..... 20

ב.7. האם רוצה/מוכן לעבוד מחוץ למסגרת של כפר הנשיא ?

56 42
.....
9 91
.....

ג. האם עוסק בחחביבים ?

א.7. שיפורים/שינויים הנדרשים במקומות עבודה הנוכחיים. רשימה

הגדרת המקום המדויק..... השינוי הנדרש.....

ב.6. *an'e* מקומות עבודה שטרם קיימים אצלנו ושניתן ליצור אותם :

הצעות חברים למקומות עבודה חדשים

תכנון ועיצוב אומנותי לשם מכירה
חנות למלאכות ותוצרת נוי
בית מלאכה - ניצול תחביבים

מתפרה מסחרית
מפעל-מתפרה לבגדים לגיל הרך
מפעל לסריגה

נגריה לעבודות חוץ
מפעל צעצועים - דהיטים לבובות (נגריה מיוחדת) - משחקי הרכבה

מאפיה- מדגניה

ענף תיירות

ריכוז אולם ספורט
מרכז שחייה איזורי

מפעל לתרגום ספרים מאנגלית
הדרכה בלימוד השפה האנגלית
בית דפוס - לקבל עבודות ממוסדות חוץ

ענף לייצור צמר מכבשים

משתלה לצמחי בית

כריכת ספרים

קבוצת מבוגרים להכנת ארוחות ערב

משק בית לגידול ירקות, פרי, פרחים לבית

שרות לתיקון אופניים

אחזקה לכלי בית

מחסן כללי של כלים, משותף לכל ענפי עזר

מפעל לאלקטרוניקה

מפעל לבנייה טרומית (מתועש)

מפעל לחלקי עזר לאלומיניום-פלסטיקה-עץ

אימוץ מחרטה על ידי כמה חברים מבוגרים שיעבדו במשמרות
הרכבת ברזים על ידי מבוגרים - עם שעות נוחות ותנאים מתאימים

מעבדה לטכנאות שיניים

סנדלריה איזורית לתיקוני נעליים

עורך עלון כעבודה מלאה

אחראי/ת למועדון לקשישים

הקמת מפעל - הכנת חומר - על תולדות המקום וחבריו - סיפורים, אגדות, תיעוד

הצעות חברים לשיפורים ושינויים במקומות עבודה קיימים

בית הספר עמק החולה - הנסיעה מכבידה. רצון ללמד יותר קרוב לבית

מח' תמחיר במפעל	-	תוספת כוח אדם
מח' ברזים "	-	" "
מזכירות המפעל	-	" "
ענף בניין	-	" "
ענף הנוי	-	" "
קניין במפעל	-	" "
מח' הרכבת ברזים	-	מיכשור נוסף ופיתוח המחלקה
מח' ברזים	-	יותר מדי רעש
מח' עיבוד שבבי	-	שיפורים טכניים
מח' בדיקות באגף החמרון	-	מיכשור נוסף
ענף הצאן	-	מיכשור ועזרים מכניים
חשמלייה	-	יותר זמן לשיפור הענף ואפשרות ללמד כוח אדם חדש
סנדלריה	-	מכונות מתוחכמות ומקום יותר בנוש
מתפרת ילדים	-	הרחבת המקום - חידוש ציוד
מתפרת בתיה	-	לכלול את כל המתפרות בבנין אחד
מתפרת ווילונות	-	מקום יותר מרכזי - חסר המגע עם חברים

מסיבת מתלמדים משהחורים

לם השנה, כבכל שנה מתלמדים כמה

מבנינו מצה"ל. לם השנה, כבכל שנה

משתתפים כמה מבנינו מצה"ל.

לם השנה, כבכל שנה - זוהי סיבה אמסובה!

את זאת מוצמנים אהשיתף בה. היא תתקיים ב...

30/11/84 בחצר האוכל

אם רציתם אקחת חלק פעיל בתוכנית

אנא פנו אלינו.

מודים מראש על שיתוף הפעולה

רנ"י יג"סי

בשם הצוות המארגן.

23rd November, 1984

NEWS OF THE WEEK!!

+++++

- ** Welcome home to Andy and Shelley, who left us as two singles and have returned as a staid married couple.
- ** You may have noticed that Harry Burke has a new work-mate. Nir Pearlson has finished his army service and is taking over Anthony's job as plumber.
- ** Marky had a successful one-man exhibition in Raanana, but, as he remarks with a smile: "Nobody buys paintings at a time like this."
- ** Avishai Pearlson, who is at present in England, sent an entertaining report of his impressions to "Divrei Hakfar." Amongst other things he says that the further he gets away from home, the surer he becomes of his Israeli identity.
- ** Doris White has also written to various people. She should be in England by now, and plans to be back around Channukka.
- ** How do you feel about Angi's innovation - salt-herring for breakfast? Altogether the kitchen - dining-room staff is being consolidated, with Aviva Goldberg as over-all supervisor of kitchen, dining-room and food store, Evelyn - "maitre-de-hotel", and Angi - "quartermaster general".
- We should feel the results of this re-organisation soon.
- ** In the meantime

SHABBAT SHALOM

+++++

Inge

++ HAPPY BIRTHDAY TO ++

24.11. Irit Levy
25.11. Mirit Koniges
26.11 Smadar Whitham
Hila Yehuda
Oded Oren (Raines grand-son)
27.11 Michal Eder
Inbal Amar
Moshe Beller (Tenne grand-son)
28.11 Rama Shein
1.12 Yoram Ben-Chaim

++ HAPPY ANNIVERSARY TO ++

26.11 Ruti & Bernie Marks
30.11 Osnat & Dror Agmon
1.12 Phyllis & Dov Collet

MAZAL TOV TO:
FRANK & JEAN WATERMAN
ON THE BIRTH OF A
NEW GRAND-DAUGHTER

